

Diarienummer
KF2018-218

Projektnummer

Delårsrapport 2018-01-01 – 2018-06-30

Käppalaförbundet (222000-0117)

Styrelsen
Käppalaförbundet

2018-09-25

Innehållsförteckning

1. Förvaltningsberättelse 2018-06-30	3
1.1. Väsentliga händelser under perioden	3
1.1.1. Flöden och utsläppsvärden	4
1.1.2. Fordonsgas	4
1.1.3. Käppalaförbundets investeringsbehov, låneramsansökningar samt anslutning av Österåker och Vaxholm	4
1.1.4. Strategiskt investeringsplanarbete och framtida projekt	5
<i>Investeringar för att klara framtida utsläppsvillkor</i>	5
<i>Investeringar som drivs fram på grund av ändrad speciallagstiftning</i>	6
<i>Investeringar i utökad värmeuttag från det renade avloppsvattnet</i>	6
2. Mål och uppföljning	7
2.1. Vision	7
2.2. Övergripande mål	7
2.3. Strategier	7
2.4. Nyckeltal	8
2.4.1. Nyckeltalsrapport 2018-06-30	8
2.5. Finansiella målsättningar	9
3. Ekonomiskt utfall 2018-06-30	9
3.1. Utfall 2018 jämfört med samma period 2017	9
3.2. Prognos för 2018	11
3.3. Investeringar under 2018	11
3.4. Redovisningsprinciper	12
<i>Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar (ny tillämpning från 2017)</i>	12
3.4.1. Tabell 1 - Resultaträkning	14
3.4.2. Tabell 2 - Balansräkning	15
3.4.3. Tabell 3 – Finansieringsanalys	16
3.4.4. Tabell 4 - Driftredovisning	17
3.4.5. Tabell 5 – Kostnadsutveckling 2014-2018	18
3.4.6. Tabell 6 – Investeringsredovisning	19

1. Förvaltningsberättelse 2018-06-30

Enligt kommunallagen och den kommunala redovisningslagen ska kommuner och kommunalförbund lämna minst en delårsrapport under verksamhetsåret som ska behandlas av fullmäktige.

I lagstiftningen stadgas också att uppföljning av mål för verksamheten avseende bland annat god ekonomisk hushållning ska följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Miljoner kronor redovisas med förkortningen Mkr medan tusental kronor redovisas som tkr. Belopp inom parentes i löptext avser motsvarande värden föregående period om inget annat anges.

I den prognos som redovisats avseende 2018 förväntas i huvudsak samtliga verksamhetsmässiga och finansiella mål avseende en god ekonomisk hushållning uppnås med några undantag. De finansiella målsättningarna avseende 30 % självfinansieringsgrad kommer inte att uppnås eftersom förbundet i dagsläget befinner sig i en intensiv investeringsperiod som orsakats av ökade reinvesteringar i anläggningen och utökade krav på kvalitets- och kapacitetsutbyggnader. Det innebär också att målet om en soliditet mellan 7-10 % inte uppnås fullt ut. Målet måste troligen korrigeras inför kommande år lite beroende på hur utredningarna kring förbundets hantering av vinster och förluster fortlöper. Inte heller kopparhalten i det utgående slammet når upp till de interna målvärdena. Orsakerna till detta har undersökts i många år utan att någon enskild orsak kunnat identifieras och åtgärdas.

1.1. Väsentliga händelser under perioden

Käppalaförbundet visar ett positivt resultat för perioden med 4,7 Mkr (17,9 Mkr) mot budgeterat 2,3 Mkr. De främsta anledningarna till överskottet gentemot budget har att göra med att verksamheten bedrivits utan några större oväntade händelser. Flödena har totalt sett varit relativt låga jämfört med tidigare år på grund av den varma och torra våren och sommaren. Inga bräddningar har gjorts och samtliga utsläppsmål har uppnåtts.

Verksamheten har för övrigt präglats av anpassningar till de stora investeringsprojekt som bedrivs parallellt med den löpande driften i anläggningarna. De tre stora projekten avseende byggnation av en tredje rötkammare, högflödesrening och renshantering är inne i byggnads- och maskininstallationsfaser. Även de två stora pumpstationsrenoveringarna i Långängsstrand och Antuna närmar sig färdigställande.

I december 2017 erhöll Käppalaförbundet ett nytt verksamhetstillstånd från Miljöprövningsdelegationen på Länsstyrelsen. Under början av 2018 har tillståndet analyserats och i vissa delar också överklagats. Reningskraven är något högre än beräknat och krav finns på utredning om läkemedelsrening samt att undersöka olika metoder för att reducera mikroplaster. Överklagandena gäller dels tiden för när nya gränsvärden ska börja gälla men även ett motstridigt krav på maximal utsläppt mängd av fosfor och kväve. Om mängdkravet ska efterlevas måste reningsgraden bli väsentligt mycket högre än vad som

angetts i tillståndet i övriga haltvillkor, vilket inte är möjligt att genomföra med föreslagen teknik. Förbundet anser också att frågan om mikroplaster fortfarande är grundforskning och därmed inte kan åläggas enskilda verksamhetsutövare enligt lagen om allmänna vattentjänster. Naturvårdsverket har själva backat i frågan och bestrider därför inte förbundets överklagan.

Gällande kravet på rening av läkemedelsrester så har förbundet ålagts att utreda lämpliga tekniker och föreslå en lösning för tillsynsmyndigheten. Parallellt med detta har branschorganisationen Svenskt Vatten vänt sig till Käppalaförbundet med en förfrågan om att leda ett nationellt arbete för att ta fram manualer för läkemedelsrening i Sverige. Utredningen finansieras av Naturvårdsverket och syftar till att finna kostnadseffektiva allmängiltiga tekniska lösningar vilket kan användas i det egna arbetet i frågan.

Det nya verksamhetstillståndet har också inneburit att investeringsplaneringen omprioriterats för att kunna bygga om verket inom sju år då de skärpta kraven börjar gälla. Den försöksverksamhet som bedrivs på en av verkets totalt elva linjer har därför högsta prioritet. Utfallet från den verksamheten är sedan vägledande för hela den kommande ombyggnationen av verket.

1.1.1. Flöden och utsläppsvärden

Under det första halvåret 2018 omhändertogs 29,4 (25,4) miljoner m³ avloppsvatten, vilket är över 4 miljoner m³ mer än under samma period 2017 som dock var ovanligt torr. Under 2018 var första kvartalet nederbördsrikt medan den senare delen från maj istället varit torr.

Samtliga utsläppsvärden under perioden har innehållits med god marginal.

1.1.2. Fordonsgas

Slammet som bildas i samband med reningsprocessen rötas för att bli biogas. Efter att biogasen uppgraderats till fordonsgaskvalitet säljs den till SL som driver bussar med detta koldioxidneutrala bränsle. Under perioden har 2,1 (2,2) miljoner m³ fordonsgas sålts till SL, vilket är i linje med budgeten. Produktionen av fordonsgas har således varit god.

1.1.3. Käppalaförbundets investeringsbehov, låneramsansökningar samt anslutning av Österåker och Vaxholm

I oktober 2016 beslutade förbundsfullmäktige att genomföra en del ändringar i förbundsordningen samt att utöka låneramen för att klara planerade investeringar. När beslutet skickades ut till medlemskommunerna för godkännande beslutade dock några kommuner att inte bifalla beslutet utan ytterligare utredning och information. Käppalaförbundets styrelse stoppade då godkännandeprocessen i medlemskommunerna. Samtidigt gavs förbundets förvaltning ett uppdrag att i samverkan med medlemskommunerna ta fram ett nytt förslag på ny förbundsordning under 2018-2019.

Styrelsen beslutade också att ta fram två separata beslutsunderlag för beslut i fullmäktige och godkännande i respektive medlemskommun dels avseende den utökade låneramen, dels avseende en eventuell anslutning av Vaxholm och Österåker under 2017-2018.

I slutet på 2017 och början av 2018 godkände samtliga medlemskommuner en utökning av låneramen till 1 800 Mkr. Förbundet ansökte om ytterligare 400 Mkr till 2 200 Mkr för att kunna förbereda förbundet på investeringar som hör samman med utökade krav på rening då det nya verksamhetstillståndet meddelas. Några medlemskommuner valde dock att inte godkänna en höjning av låneramen till 2 200 Mkr förrän det nya verksamhetstillståndet meddelats och man med säkerhet kan avgöra om investeringarna är nödvändiga. Nytt verksamhetstillstånd meddelades av miljöprövningsdelegationen i december 2017 vilket medför att förbundet på nytt kommer gå ut med en begäran om den nödvändiga låneramshöjningen till 2 200 Mkr under 2019.

När det gäller frågan om en anslutning av Vaxholm och Österåker fick förbundet i uppgift att höja investeringsbidraget från de anslutande kommunerna genom nya förhandlingar. Under våren 2018 har därför förbundet genomfört en rad förhandlingar men någon uppgörelse har inte kunnat slutas mellan parterna.

1.1.4. Strategiskt investeringsplanarbete och framtida projekt

I samband med budget 2017 togs en första strategisk investeringsplan fram som blickar cirka 15 år framåt. Samtidigt utvecklades också en kalkylmodell som beräknar de ekonomiska konsekvenserna v olika investeringar över en tidshorisont på 50 år.

Dessa arbeten resulterade i en investeringsplan där olika typer av investeringar klassificerats och prioriterats. Ingångsvärden till dessa investeringsbedömningar har bland annat varit volymprognoser kopplade till reinvesteringsbehov, medlemskommunernas befolkningsutveckling, framtida utsläppsvillkor och ny lagstiftning gällande till exempel slam och läkemedelsrester samt olika möjligheter att utvinna värme från det renade avloppsvattnet eller näring från slammet.

Olika kalkylmodeller har prövats och ett utvecklingsarbete pågår med att utvärdera investeringarna ur både kostnads- och miljöperspektiv med hjälp av LCC- och LCA-analyser.

Investeringar för att klara framtida utsläppsvillkor

I investeringsplanerna finns nu ett antal åtgärder framtagna där befintliga anläggningar modifieras för att klara utsläppsvillkoren i det nya verksamhetstillståndet. Utgångspunkt har varit att med konventionell teknik utnyttja Käppalaförbundets relativt stora bassängvolym och på så sätt undvika införande av omfattande och betydligt mer kostsamma reningstekniker som vanligtvis används i omvärlden. Samtidigt medför detta att den föreslagna lösningen måste testas i en av reningsverkets elva reningslinjer innan den kan tillämpas i resterande linjer.

Investeringar som drivs fram på grund av ändrad speciallagstiftning

Förutom de allmänna utsläppsvillkor som meddelas och övervakas av tillsynsmyndigheten finns också speciell lagstiftning avseende användningen av det slam som uppkommer i reningsprocessen. Det har sedan länge diskuterats om slammet ska hygieniseras innan det används som växtnäring eller om det ska förbrännas och urlakas för återvinning av näringsämnen som fosfor. En utredning pågår nu på initiativ av regeringen med målsättning att finna tekniker för att förbränna slammet och återvinna fosfor ur askan. Ett beslut om förbränning skulle innebära att Käppalaförbundets nuvarande kvalitetsäkring genom certifieringssystemet Revaq blir överflödigt på sikt.

I avvaktan på utredningen och efterföljande lagstiftning är Käppalaförbundets nuvarande strategi att använda det certifierade slammet som växtnäring och samtidigt skaffa sig kunskap om alternativa användningsområden.

Investeringar i utökat värmeuttag från det renade avloppsvattnet

När Käppalaförbundet renat avloppsvattnet och släpper ut det i Östersjön har det en relativt hög temperatur som teoretiskt kan värma upp 40 000 – 50 000 hushåll med hjälp av värmepumpsteknik. Förbundet har under många år försökt att hitta en samarbetspartner för att utnyttja denna värmekälla i ett miljömässigt hållbart, ekonomiskt fördelaktigt och samhällsnyttigt perspektiv.

Diskussioner förs sedan några år med Fortum Värme AB om att tillvarata denna resurs och utnyttja denna energi till fjärrvärmenätet. Det har dock hitintills inte varit möjligt att hitta en lösning som varit ekonomiskt genomförbar trots utlovade bidrag från ”Klimatklivet” och EU-fonder. Under första delen av 2018 utreds möjligheten att ansluta Käppalaförbundet i lite mindre omfattning till fjärrvärmenätet för uttag av värme från det renade avloppsvattnet. Om en lösning kan presenteras som är ekonomiskt fördelaktigt för parterna och samhällsekonomiskt nyttig kan ytterligare investeringar komma att föreslås.

Sammantaget innebär ovan beskrivna omvärldsförändringar tillsammans med Käppalaförbundets nuvarande utformning och reinvesteringsbehov att olika investeringsbehov uppstår. De mest kritiska investeringsbehoven är kopplade till de nya utsläppsvillkor som meddelats tillsammans med kapacitetsutbyggnader och reinvesteringsbehov. Låneramsbehovet stiger som en följd från nuvarande 1 800 Mkr till 2 200 Mkr inom den närmaste treårsperioden. Ytterligare låneramsökningar kommer också bli nödvändiga på sikt för att slutföra anpassningen till det nya verksamhetstillståndet. Dock krävs fortsatta utredningar och försök framförallt gällande läkemedelsrening för att finna kostnadseffektiva lösningar innan nödvändiga nivåer kan fastslås.

2. Mål och uppföljning

2.1. Vision

Käppalaförbundets vision är ”Rent avloppsvatten och rena resurser”. Visionen ger en ideal bild av kvaliteten på inkommande och utgående avloppsvatten samtidigt som den visar på att reningsprocessen både nyttjar och producerar rena resurser.

2.2. Övergripande mål

De fem övergripande målen som Käppalaförbundet har definierat för att utföra uppdraget och ta förbundet närmare visionen är:

- Minskad negativ miljöpåverkan
- Stabil ekonomi
- Effektivt resursutnyttjande
- Driftsäker anläggning
- Säker och attraktiv arbetsplats

Vidare för att uppnå de övergripande målen har förbundets ledningsgrupp tillsammans med styrelsen valt ett antal strategier samt ett urval av nyckeltal som följs upp och rapporteras kontinuerligt.

2.3. Strategier

Två till tre strategier har definierats och kopplats till varje övergripande mål. Dessa är:

- Minskad negativ miljöpåverkan
  - Minska mängden tillskottsvatten
  - Sänka koldioxidfotavtrycket
  - Öka kunskap och påverka beteende hos målgrupperna i medlemskommunerna
- Stabil ekonomi
  - Effektivisera projektportföljstyrning
  - Utveckla en långsiktig finansieringsstrategi
- Effektivt resursutnyttjande
  - Utveckla en hållbar återföring av växtnäringsämnen
  - Öka energiutbytet från avloppsvatten
  - Utveckla regionala samarbeten
- Driftsäker anläggning
  - Hög anläggningstillgänglighet
- Säker och attraktiv arbetsplats
  - Säkerheten först

- Behålla och attrahera kompetenta medarbetare

2.4. Nyckeltal

För att följa upp strategier och övergripande mål (Verksamhetsmål) har ett antal nyckeltal tagits fram i samverkan med förbundsstyrelsen. Till dessa mål finns också ett antal finansiella mål med egna nyckeltal kopplade.

De nyckeltal och målvärden som redovisas är dels hämtade från 2018 års budget och kompletteringar som gjorts av förbundsstyrelsen under verksamhetsåret.

2.4.1. Nyckeltalsrapport 2018-06-30

NYCKELTAL	ENHET	Mål 2018	Kvartal 1	Kvartal 2	Årsmedel/Ack.	KOMMENTAR
MINSKAD NEGATIV MILJÖPÅVERKAN						
BOD ₇ -halter i utgående vatten	mg/l	≤ 2	2,60	2,00	2,3	Orsak utreds
Fosforhalter i utgående vatten	mg/l	≤ 0,2	0,15	0,18	0,17	
Kvävehalter i utgående vatten	mg/l	≤ 9,0	8,12	8,47	8,30	
Kopparhalt i utgående slam	mg/kgTS	≤ 462	477	477	477	Svårt att uppnå målvärde
Kadmiumhalt i utgående slam	mg/kgTS	≤ 0,72	0,70	0,68	0,69	
Totalt CO ₂ fotavtryck uttryckt som CO _{2e}	ton/år	≤ 19 361				Avser helår
CO _{2e} /pe	kg	≤ 30,5				Avser helår
CO ₂ fotavtryck N-rening	kg/kg avskild N	≤ 10,2				Avser helår
CO ₂ fotavtryck P-rening	kg/kg avskild P	≤ 62,9				Avser helår
STABIL EKONOMI						
Avvikelse budget vs utfall	% av omsättning	< 5,0 %				Avser helår
Självfinansieringsgrad (avskrivningar/nettoinvesteringar)	%	>25%	27,8	25,1%	25,1%	
Utvecklingskostnader i förhållande till omsättningen	%	≥ 1,0				Avser helår
Utfall mot beslutad investering (slutkostnad/investeringsbeslut)	%	< 20				Avser helår
Soliditet (inkl ansvarsförbindelse)	%	7-10	8,5	7,2%	7,2%	
Skuldsättningsgrad	%	< 90,0	89,2	89,1%	89,1%	
EFFEKTIVT RESURSNYTTJANDE						
Andel slam till åkermark	%	> 75				Avser helår
Nettokostnad per omhändertagen volym	Kr/m ³	< 4,5	2,55	4,1	4,1%	
Fordonsgasproduktion	miljoner m ³ /år	≥ 4,1	1,03	1,07		
Fordonsgasleverans	% av total produktion	≥ 95	95	93		
Nettokostnad/pe	Kr/pe	< 320				Avser helår
Polymerförbrukning	g/kg TS	≤ 12	11,9	13,1		
Energibalans kWh-ut/kWh-in	%	≥ 118,5	117	115		
Elförbrukning	kWh/m ³ renat vatten	< 0,70	0,73	0,7	0,715	
DRIFTSÄKER ANLÄGGNING						
Andel mekaniskt renat bräddvatten (%)	% av inkommande mängd	0	0	0	0	
Anläggningsstillgänglighet (T-värde)	%	> 95,0	98,3	94,4	96,35	
SÄKER OCH ATTRAKTIV ARBETSPLATS						
Frisknärvaro	% av total tid	> 95,00	96,64	96,42	96,42	
Olyckor med sjukfrånvaro	antal	0	0	0	0	
Nöjd medarbetarindex	% av referens index	< 100 %	46%	46%		Genomförs vart tredje år

Andelen slam till åkermark och utvecklingskostnader i förhållande till omsättningen rapporteras årsvis, liksom flera andra nyckeltal, och har därför inga värden i denna sammanställning. Prognosen tyder dock på att förbundet kommer att ha utvecklingskostnader runt 1,5 % av omsättningen samt över 75 % av slammet använt som näringskälla på åkermark.

BOD halterna (organiska ämnen i avloppsvattnet) överskrider de interna målvärdena under första kvartalet. Dessa värden är satta till 2 mg/liter. Verksamhetstillståndets gränsvärde är 8 mg/liter. Någon risk för avvikelse gentemot verksamhetstillståndet föreligger alltså inte. Anledningen till avvikelsen mot de interna gränsvärdena undersöks. Det kan finnas flera olika orsaker till avvikelsen. Bland annat undersöks om orsaken har att göra med pumpstyrningen av avloppsvattnets sista filtrering (efterpolering), om förändrade analysmetoder av vattnet gett ändrade värden eller om filtermaterialets (sand) kvalitet försämrats. Den sistnämnda orsaken kommer i så fall att åtgärdas under hösten 2018

eftersom allt filtermaterial i efterpoleringen byts ut enligt förbundets underhållsplan.

Liksom tidigare år överskrider kopparhalten i slammet förbundets egna målvärden. De håller sig dock inom Revaq:s krav. Omfattande utredningar har genomförts för att försöka förklara de relativt höga halterna av koppar utan entydiga resultat. Arbetet fortsätter dock inom uppströmsavdelningen att finna förklaringar i enskilda föroreningskällor eller så kallade diffusa utsläpp.

2.5. Finansiella målsättningar

Finansiella mål	Soliditet mellan 7-10% inklusive ansvarsförbindelse	7,2 % uppfyllt Kommer troligen ej att uppfyllas under de kommande åren
	Självfinansieringsgrad över 25 % under 5 år.	25 % uppfyllt Kommer dock troligen ej att nås inom de närmaste fem åren.
	Avvikelse mellan prognos och utfall ska ej överstiga 5 % i förhållande till omsättningen.	Kan endast mätas vid årsbokslut.

Styrelsen bedömer att de verksamhetsmässiga målen för första halvåret 2018 i huvudsak uppfyllts och kommer att uppfyllas för helåret med de undantag som kommenterats här ovan.

De ekonomiska målen avseende självfinansieringsgrad och soliditet kommer troligen inte att uppnås fullt ut vid årsskiftet. Skälen för detta är hänförliga till den stora investeringsverksamheten och diskussionerna kring resultatdisponering som redogörs för längre fram i rapporten.

3. Ekonomiskt utfall 2018-06-30

3.1. Utfall 2018 jämfört med samma period 2017

I nedanstående tabell jämförs några väsentliga intäcks- och kostnadsposter med utfallet vid samma period föregående år.

Förändring mot 2017-06-30			
	tkr	%	Kommentar
Årsavgifter	0	0	
Energiförsäljning	-2 456	-14%	Prisreservsupplösning 2 Mkr
Övriga intäkter	1 066	64%	Slamtömningsavgifter ökat
Upplösning Ansl.avg.	0	0%	
Summa intäkter	-1 390	11%	
Personalkostnader	2 637	11%	Fler anställda
Pensionskostnader *)	240	8%	Följd av detta
Kemikalier	878	37%	Försökslinje
Slamomhändertagande	1 158	12%	Högre slamvolym
Energi	1 834	14%	Högre priser elskatt
Övriga kostnader	5 058	25%	Försäkringsavg. Licenser
Avskrivningar	-852	-3%	Fler avslutade avskr
Räntor	857	18%	Ökad lånevolym
Summa kostnader	11 811	11%	

Förändringarna jämfört med 2017 är relativt små. När det gäller intäkterna så har energiintäkterna minskat från föregående år. Det beror på att förbundet 2017 upplöste 2 Mkr av en prisdifferensreserv som skapades tidigare då prissättningen av den levererade fordonsgasen bestämdes efter räkenskapsårets slut efter ett speciellt energiprisindex. Reserveringen genomfördes under ett år då man vid bokslutets upprättande hade anledning att tro att det fakturerade priset skulle sjunka efter indexberäkningen. Från 2017 har avtalet ändras och priserna bestäms i stället i förväg för varje räkenskapsår varför reserven upplöstes under 2017.

Personalkostnadsökningarna är hänförliga till utökad personalstyrka jämfört med samma period förra året och löpande lönerrevisioner. Vid halvårsskiftet var medelantalet anställda 66 stycken att jämföras med 63 vid det tidigare årsskiftet. Trenden fortsätter även under resterande tid 2018 då en rad vakanser tillsätts. Ökningen av egen personal är ett resultat av de kalkyler som löpande genomförs där kostnader för främmande tjänster jämförs med egen personals kostnader och långsiktiga effektivitet för organisationen. I dagsläget är det främst de pågående och kommande investeringsprojekten som driver på trenden med utökning av egen personal. För 2018 beräknas till exempel åtta heltidstjänster från driftorganisationen att behöva allokeras löpande i projektverksamheten förutom projektavdelningens egna anställda.

Avskrivningarna har minskat på grund av att några äldre avskrivningsobjekt nu helt avskrivits samtidigt som få investeringar avslutats under pågående verksamhetsår.

Räntekostnaderna har ökat något jämfört med tidigare år främst på grund av den högre lånevolymen. Noterbart är dock att den momentana räntenivån per 2017-06-30 var 0,69 %. 2018-06-30 var den 0,54 % och sjunkande.

3.2. Prognos för 2018

I prognosen för hela året 2018 förväntas resultatet uppgå till 12,1 Mkr jämfört med budgeterade 4,7 Mkr. I prognosen har dock förutsatts att en investeringsfondering är möjlig att genomföra på cirka 10 Mkr vilket medför ett resultat på ca 2,1 Mkr

I nedanstående tabell redovisas det prognostiserade resultatet 2018 fördelat på väsentliga intäkts- och kostnadsposter i förhållande till helårsbudget för 2018.

Förändring prognos mot Budget 2018			
	tkr		
Årsavgifter	0	0%	
Energiförsäljning	0	0%	
Övriga intäkter	-300	-8%	
Summa intäkter	-300	-4,2%	
Personalkostnader	-1 927	-4%	Vakanser
Pensionskostnader *)	-170	-2%	Följdfel
Kemikalier	530	8%	Försöksverksamhet
Slamomhändertagande	-908	-5%	Lägre volymer helår
Energi	2 551	9%	Högre elskatt o spotpriser
Övriga kostnader	-5 343	-10%	Främmande tjänster
Avskrivningar	-2 167	-4%	Ej färdigställt enl tidplan
Räntor	-333	-3%	Lägre räntesats
Summa kostnader	-7 768	-3%	

Sammantaget är det relativt stora skillnader mellan budget och prognos främst avseende kostnadsposterna. Personalkostnaderna förväntas bli 4 % lägre än budgeterat. Det beror på att antalet budgeterade tjänster inte fyllts upp trots stora rekryteringsinsatser under året.

Elenergikostnaderna är högre än beräknat främst beroende på höga spotpriser och höjd energiskatt. Den nederbördsfattiga våren har medfört att vattenmagasinen är låga vilket avspeglas i höjda spotpriser. Elkostnaderna säkras upp till nästan 80 % innevarande 12-månadersperiod. Dessa priser är i dagsläget ungefär hälften så höga som aktuella spotpriser.

Kostnaderna för främmande tjänster har också sjunkit väsentligt dels på grund av utökningen av personalstyrkan som minskar behovet av externa tjänster dels på grund av ändrade redovisningsprinciper avseende större underhållsprojekt som idag ofta redovisas som investeringsprojekt i enlighet med rådande redovisningssed.

Avskrivningarna är väsentligt lägre än budgeterat beroende på att färre projekt än budgeterat har avslutats inom kalkylerade tidsramar.

3.3. Investeringar under 2018

Under perioden har 118,5 (127,8) Mkr investerats i pågående ny- och reinvesteringar. De större investeringarna som pågår är bland annat (beräknad total projektbudget anges inom parentes).

- Ny rötkammare (250 Mkr)
- Högflödesrening (185 Mkr)
- Renshantering – ombyggnad (40 Mkr)
- Renovering av pumpstationer (101 Mkr)
- Utbyte av styrsystem (55 Mkr)

Under hela 2018 förväntas investeringsutgiften för bland annat dessa projekt uppgå till 226 Mkr vilket är en av de högsta investeringsnivåerna sedan den stora ut- och ombyggnaden under 1990-talets senare hälft när reningsverket ställdes om för dåtidens nya reningskrav.

I tabellbilagan till denna rapport redovisas de större investeringsprojektens ekonomiska utfall i detalj.

I budgeten för 2019 har investeringsverksamheten omprövats och stora omfördelningar genomförts i de äldre och kommande investeringsprojekten.

3.4. Redovisningsprinciper

Käppalaförbundet tillämpar samma grundläggande redovisningsprinciper vid upprättandet av delårsbokslut som vid årsbokslut. Tilläggsupplysningarna är dock begränsade för att ge bättre överblick. Uppställningsformerna för resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning med tillhörande noter avviker från reglerna i den Kommunala redovisningslagen. Vald uppställningsform är i vissa avseenden mindre specificerad än vid årsredovisning men bedöms ge en mer direkt och rättvisande bild av verksamheten än den lagstadgade som främst anpassats för skattefinansierad verksamhet.

Semesterlöneskulden avser aktuell ställning per 2018-06-30. Pensionsskuldens förändring har prognostiserats i enlighet med KPA:s prognos för verksamhetsåret 2018 som upprättades 2018-06-11. Alla större kostnads- och intäktsposter har periodiserats. Jämförelseåret har justerats utifrån de använda redovisningsprinciperna för att nå så hög jämförelsegrad som möjligt.

Anslutningsavgifter redovisas i enlighet med den branschpraxis som utarbetats. I huvudsak innebär det att avgifter som kan matchas med framtida särkostnader för anslutningen får periodiseras över tiden. Käppalaförbundet redovisar sådana periodiseringar avseende Värmdö kommuns anslutningsavgift med cirka 512 tkr per år.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar (ny tillämpning från 2017)

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Avskrivningen påbörjas från den månad då den tas i bruk under verksamhetsåret. Avskrivningstiden bedöms utifrån branschrekommendationer och delas upp på ingående komponenter. Anläggningsutrustning och inventarier skrivs av under 3, 5, 10, 15 respektive 20 år. Tunnlar, huvudledningar och byggnader skrivs av under 30-100 år. Immateriella anläggningar skrivs av på 5 år. Projektet Käppala 2001 har tidigare skrivits av under 10, 20, 35 respektive 50 år med tillämpning av real annuitetsmetod vilket medfört stigande planenliga avskrivningar under tillgångens livslängd. Principen avviker från god redovisningssed som förespråkar en linjär avskrivning men är fram till och med 2016

motiverad utifrån ett successivt brukande av investeringen. Från 2017 bedöms dock tillgången vara fullt utnyttjad kapacitetsmässigt och har därför från januari 2017 skrivits av linjärt utifrån då bokförda restvärden reducerade med investeringsbidrag. Avskrivningarna baseras på bedömd kvarvarande avskrivningstid.

En investering uppkommer om utgiften för anskaffandet överstiger 100 000 kr och nyttjandeperioden bedöms överstiga tre år. Inga avsättningar för återställande av investeringar har bedömts nödvändiga att genomföra.

3.4.1. Tabell 1 - Resultaträkning

	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos	Budget
	2018-06-30	2017-06-30	Helår 2017	Helår 2018	Helår 2018
	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)
Årsavgifter	105 000	105 000	210 000	210 000	210 000
Övriga Intäkter	18 695	20 085	38 143	34 958	35 258
Investeringsfondering	0	0	-25 000	-10 000	0
Investeringsupplösning				1 200	1 200
Summa Intäkter (1)	123 695	125 085	223 143	236 158	246 458
Driftskostnader	-48 755	-40 718	-88 953	-94 071	-96 158
Övriga externa kostnader	-5 528	-4 637	-10 434	-11 314	-12 396
Personalkostnader	-29 288	-26 411	-52 411	-59 537	-61 634
Av- och nedskrivningar	-29 731	-30 582	-60 661	-58 441	-60 609
Summa kostnader (2)	-113 302	-102 349	-212 459	-223 362	-230 796
Rörelseresultat	10 393	22 736	10 683	12 796	15 662
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-5 692	-4 834	-9 769	-10 667	-11 000
Resultat (3)	4 701	17 902	914	2 129	4 662
Not 1					
VERKSAMHETENS INTÄKTER					
	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos	Budget
	2018-06-30	2017-06-30	Helår 2017	Helår 2018	Helår 2018
Årsavgifter	105 000	105 000	210 000	210 000	210 000
Energiförsäljning	15 704	18 160	33 291	30 759	30 759
Övriga intäkter	2 735	1 669	4 340	3 687	3 987
Upplösning Ansl.avg.	256	256	512	512	512
Investeringsfondering			-25 000	-10 000	0
Upplösning Fondering	0	0		1 200	1 200
Summa	123 695	125 085	223 143	236 158	246 458
Not 2					
VERKSAMHETENS KOSTNADER					
Personalkostnader	25 971	23 334	46 109	51 449	53 375
Pensionskostnader *)	3 317	3 077	6 302	8 088	8 259
Kemikalier	3 261	2 383	4 855	6 876	6 346
Slamomhändertagande	10 817	9 660	17 965	19 000	19 908
Energi	15 197	13 363	26 084	30 151	27 600
Övriga kostnader	25 008	19 950	50 483	49 357	54 700
Avskrivningar	29 731	30 582	60 661	58 441	60 609
Summa	113 302	102 349	212 459	223 362	230 796
Not 3					
JUSTERING AV RESULTATET ENLIGT BALANSKRAVET					
Resultat enligt redovisning	4 701	17 902	914	2 129	4 662
Justeringar:					
Realisationsvinster mm					
Resultat enligt balanskravet	4 701	17 902	914	2 129	4 662

3.4.2. Tabell 2 - Balansräkning

	Ställning	Ställning	Ställning	Prognos	Budget
TILLGÅNGAR (tkr)	2018-06-30	2017-06-30	2017-12-31	2018-12-31	2018-12-31
Anläggningstillgångar (5)					
Immatriella anläggningar	375	787	541	210	8 500
Anläggningsutrustning och inventarier	883 356	667 339	779 448	977 609	901 396
Tunnlar, ledningar och byggnader	35 162	37 886	36 524	33 800	125 000
Projekt Käppala 2001	690 516	717 814	704 165	676 867	675 616
Summa anläggningstillgångar	1 609 409	1 423 827	1 520 678	1 688 486	1 710 512
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	70 789	30 918	22 960	40 000	21 642
Likvida medel	356	6	138	43	10
Summa omsättningstillgångar	71 144	30 924	23 098	40 043	21 652
SUMMA TILLGÅNGAR	1 680 554	1 454 751	1 543 776	1 728 529	1 732 164
SKULDER OCH EGET KAPITAL (tkr)					
Eget kapital (4)	132 110	144 397	127 409	129 538	154 085
- därav årets resultat	4 701	17 902	914	2 129	4 662
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	569	604	587	540	526
Summa avsättningar	569	604	587	540	526
Långfristiga skulder					
Anläggningslån	1 254 571	1 154 571	1 074 971	1 396 512	1 374 481
Checkräkningskredit	178 737	73 120	226 661	62 000	120 000
Investeringsfondering	45 000	20 000	45 000	53 800	18 800
Summa långfristiga skulder	1 478 309	1 247 692	1 346 632	1 512 312	1 513 281
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder	69 566	62 058	69 149	86 138	64 272
Summa kortfristiga skulder	69 566	62 058	69 149	86 138	64 272
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 680 554	1 454 751	1 543 776	1 728 529	1 732 164
Ansvarförbindelser					
Pensionsförbindelser inkl löneskatt	10 463	10 328	10 197	9 925	9 090
Not 4					
EGET KAPITAL					
IB	127 408	126 494	126 494	127 408	149 423
Utdelning	0	0	0	0	0
Periodens resultat	4 701	17 902	914	2 129	4 662
UB	132 109	144 396	127 408	129 537	154 085
Not 5					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, AVSKRIVNINGAR, m m					
Ingående anläggningsvärde	1 520 677	1 326 617	1 326 617	1 520 677	1 508 923
Periodens investeringar	118 463	127 792	254 721	226 250	262 198
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0	0
Avskrivningar	-29 731	-30 582	-60 661	-58 441	-60 609
Utgående anläggningsvärde	1 609 410	1 423 826	1 520 677	1 688 486	1 710 512
Räntebärande anläggningslån	1 433 309	1 231 542	1 301 632	1 458 512	1 494 481
Lån i förhållande till anläggningar	89,1%	86,5%	85,6%	86,4%	87,4%
Soliditet	7,9%	9,9%	8,3%	7,5%	8,9%
Soliditet inkl. Ansvarförbindelse	7,2%	9,2%	7,6%	6,9%	8,4%

3.4.3. Tabell 3 – Finansieringsanalys

	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos	Budget
	2018-06-30	2017-06-30	Helår 2017	Helår 2018	Helår 2018
	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)	(kkkr)
Periodens resultat	4 701	17 902	914	2 129	4 662
Justering för av- och nedskrivningar	29 731	30 582	60 661	58 441	60 609
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster *)	-18	-12	-30	8 662	-1248
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	34 414	48 472	61 545	69 232	64 023
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-47 829	4 679	12 637	-16 945	3 358
Ökning/minskning kortfristiga skulder	417	-16 314	1 770	16 989	-6 773
Medel från den löpande verksamheten	-12 998	36 838	75 952	69 276	60 608
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-118 463	-127 792	-254 721	-226 250	-262 198
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0		
Medel från investeringsverksamheten	-118 463	-127 792	-254 721	-226 250	-262 198
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	131 677	90 946	178 893	156 880	201 590
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Medel från finansieringsverksamheten	131 676	90 945	178 893	156 880	201 590
PERIODENS KASSAFLÖDE	218	-8	124	-94	0
Likvida medel vid periodens början	137	14	14	137	10
Likvida medel vid periodens slut	356	6	137	43	10

3.4.4. Tabell 4 - Driftredovisning

	Utfall 2018-06-30 (kkkr)	Utfall 2017-06-30 (kkkr)	Utfall Helår 2017 (kkkr)	Prognos Helår 2018 (kkkr)
Driftredovisning				
Verksamhetsstöd	-12 878	-11 105	-23 204	-25 617
Kommunikation	-2 499	-1 457	-3 110	-5 456
Miljö och kvalitet	-4 687	-3 654	-8 026	-9 541
Uppströmsarbete	-1 492	-1 381	-2 987	-3 637
Resursutvinning	-12 315	-10 739	-20 903	-23 370
Projekt och utveckling	-4 705	-3 169	-6 010	-8 858
Produktion	-44 995	-40 261	-87 558	-88 442
	-83 572	-71 766	-151 798	-164 921
Kapitalkostnader				
Avskrivningar	-29 731	-30 582	-60 661	-58 441
Räntekostnader	-5 692	-4 834	-9 769	-10 667
	-35 422	-35 416	-70 430	-69 108
Intäkter				
Årsavgifter	105 000	105 000	210 000	210 000
Övriga intäkter	18 695	20 085	38 143	34 958
Ränteintäkter	0	0	0	0
Upplösning investeringsfondering	0	0	0	1 200
Investeringsfondering	0	0	-25 000	-10 000
	123 695	125 085	223 143	236 158
RESULTAT	4 701	17 902	914	2 129
INVESTERINGAR	118 463	127 792	254 721	226 250
NYCKELTAL Delår 2016-06-30				
	Utfall 2018-06-30	Utfall 2017-06-30	Utfall Helår 2017	Prognos Helår 2018
Resultat/omsättning	3,8%	14,3%	0,4%	0,9%
Soliditet exkl ansvarsförbindelse	7,9%	9,9%	8,3%	7,5%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	7,2%	9,2%	7,6%	6,9%
Självfinansieringsgrad (Avskr/Invest)	25%	24%	24%	26%
Avskrivningar i % av totala kostnader	25%	29%	27%	25%
Finansnetto i % av totala kostnader	5%	5%	4%	5%
Nettokostnad per ansluten pe, SEK	143	128	265	284
Antal pe	700 000	680 000	695 000	700 000

3.4.5. Tabell 5 – Kostnadsutveckling 2014-2018

KOSTNADSUTVECKLING 2014-2018	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Prognos
Kostnadsslag	2014	2015	2016	2017	2018
Lönekostnader, traktamenten	34 195	40 062	40 610	42 417	48 612
Övriga personalkostnader	1 798	2 305	2 637	3 692	2 837
Pensionskostnader	5 344	4 666	5 868	6 302	8 088
Kemikalier	4 773	4 785	4 719	4 855	6 876
Slamomhändertagande	18 508	20 109	18 057	17 965	19 000
Elenergi	26 163	25 960	25 372	26 084	30 151
Eldningsolja, vatten	1 312	623	911	726	700
Material och förnödenheter	5 941	7 040	7 107	7 237	7 689
Entreprenader Produktion/Underhåll	15 929	15 332	13 130	19 984	13 000
Främmande arbete övrigt	11 567	9 095	8 550	6 977	11 761
Övriga kostnader	12 486	13 367	16 306	15 559	16 207
Avskrivningar	54 962	60 104	68 914	60 661	58 441
Räntenetto	34 145	20 687	9 152	9 131	9 967
Övriga finansiella kostnader	532	571	1 384	638	700
Summa bruttokostnader	227 656	224 707	222 718	222 228	234 029
Intäkter	38 345	38 636	37 858	38 143	34 958
Summa nettokostnader	189 310	186 070	184 859	184 085	199 072
Summa bruttokostnader exklusive avskrivningar och räntor	138 016	143 344	143 267	151 798	164 921
Summa nettokostnader exklusive avskrivningar och räntor	99 671	104 708	105 409	113 655	129 964
Resultat	690	18 930	5 141	914	2 129
Nettoinvesteringar	101 618	82 315	186 620	254 721	226 250
Antal pe	635 000	645 000	675 000	695 000	700 000
Behandlad avloppsvattenmängd milj m3	54,5	60,1	51,0	53,0	52,0
Netto behandlingskostnad kr/m3 avloppsvatten	3,47	3,05	3,62	3,47	3,83
Netto behandlingskostnad Kr/pe	298	288	274	265	284

3.4.6. Tabell 6 – Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Acumulerad	Upparb. 2018-06	2018-06	Prognos	Prognos UB	Kommentar
Yttre anläggningar	Rambudget 2018	under året	Upparbetat UB	Upparbetning	2018	
Pågående investeringsprojekt						
Långängsstrand Etapp 1 prioriterade åtgärder	47 000 000	8 624 721	46 162 449	10 000 000	47 537 728	Avslutas 2018
Antuna pumpstation renovering	74 000 000	16 802 137	76 472 729	20 000 000	79 670 592	Avslutas 2018
Hägängen (Löwenströmska)	3 000 000	1 963 132	4 246 050	2 000 000	4 282 918	Avslutas 2018
Brutet vatten mättrännor	2 000 000	8 522	8 522	50 000	50 000	Pågår efter årsslut
Österåker/Vaxholm anslutning, Systemhandling	33 000 000	1 120 635	30 276 520	3 000 000	32 155 885	Osäker hantering
Tunnelinventering och inmätning	5 000 000	25 010	28 910	200 000	203 900	Pågår efter årsslut
Förbildning Långängstrand	2 500 000	92 998	805 943	1 000 000	1 712 945	Pågår efter årsslut
Kapacitetsökning NO (Valentunaanslutning)	2 000 000				0	Förstudie
Slamlager	50 000 000				0	Ej aktuellt
Tredje röt-kammare R 300	230 000 000	24 578 265	216 351 854	45 000 000	236 773 589	Avslutas 2018
Höglödesrening	170 000 000	35 545 705	149 769 707	45 000 000	159 224 002	Pågår efter årsslut
Ombyggnad renshantering	35 000 000	10 201 764	26 512 362	21 000 000	37 310 598	Pågår efter årsslut
Uppgradering styrsystem etapp 2	55 000 000	5 686 406	6 283 531	15 000 000	15 597 126	Pågår efter årsslut
Dispositionsplan lab-kontor-verkstad-kontrollrum	500 000	25 100	219 059	300 000	493 959	Pågår efter årsslut
Utökad överskottsslamförtjockning	11 000 000	1 460 441	2 746 919	10 000 000	11 286 478	Pågår efter årsslut
Vägstation för slamtransporter	3 000 000	1 991	2 966	1 000 000	1 000 975	Pågår efter årsslut
Förluftningskanal CH00 renovering	20 000 000	2 938 436	5 503 002	7 000 000	9 564 566	Pågår efter årsslut
Brutet vatten på Käppalaverket	5 000 000	1 888 897	5 836 488	2 000 000	5 947 591	Avslutas 2018
Sandfilter utbyte (Från reinvest)	25 000 000	175 667	175 667	10 000 000	10 000 000	Pågår efter årsslut
Pilot Förfällning och efterdenitrifikation (Kolkälla)	16 000 000	1 834 947	13 575 150	4 700 000	16 440 203	Avslutas 2018
Kolkälla	70 000 000			2 500 000	2 500 000	Pågår efter årsslut
Utökad kapacitet luktbehandling	1 000 000				0	Pågår efter årsslut
Skorstensrenovering	20 000 000				0	Pågår efter årsslut
Slamskrapor ES 1-6	10 000 000			3 000 000	3 000 000	Pågår efter årsslut
Övriga investeringar Käppalaverket	15 000 000			500 000	500 000	Pågår efter årsslut
Ombyggnad lab-kontor-verkstad-kontrollrum-omklädn. Entr	6 000 000	0	0		0	Pågår efter årsslut
Värmepumpsanläggning RAV	70 000 000			500 000	500 000	Pågår efter årsslut
Summa planerade investeringar	981 000 000	112 974 773	584 977 828	203 750 000	675 753 055	
Oförutsedda investeringar	10 000 000	34 663	34 663	5 000 000	5 000 000	Avslutas 2018
Reinvesteringar enligt åtgärdsplan	21 965 000	5 318 125	5 318 125	13 400 000	13 400 000	Avslutas 2018
Övriga investeringar						
Möbler o kontorsutrustning	300 000	135 097	135 097	300 000	300 000	Avslutas 2018
IT-system	2 500 000			2 500 000	2 500 000	Avslutas 2018
Fasta provtagare	400 000			200 000	200 000	Avslutas 2018
Övriga Investeringar Lab m m	300 000	0		300 000	300 000	Avslutas 2018
Summa Övriga investeringar	3 500 000	135 097	135 097	3 000 000	3 000 000	
Summa investeringar	1 016 465 000	118 462 658	590 465 713	225 150 000	697 153 055	